

ANDT* – riktlinjer och handlingsplan för grundskola och gymnasieskola i Norrtälje kommun

*Alkohol, narkotika, dopning och tobak

Ur mål och budget 2020:

”Norrtälje kommun vill erbjuda alla elever bästa möjliga utbildning och med fokus på kunskap, upplevd trygghet, ordning och trivsel ska Norrtälje kommun sträva efter att bli en av Sveriges bästa skolkommuner inom sin kommungrupp.

Norrtälje kommuns skolor skall präglas av en trygg och ordnad skolmiljö i vilken lärare kan undervisa och i vilken barn och elever kan lära. Ordning, struktur och trygghet är nödvändiga förutsättningar för lärande. Skolan är en arbetsplats med samma krav och skyldigheter som andra arbetsplatser.

Vår ANDT – riktlinje med tillhörande handlingsplan ska tydliggöra skolans vision om en skola fri från alkohol, narkotika, dopning och tobak. För elevernas bästa ska ANDT - riktlinjen vara ett levande dokument, känd för all personal alla elever och vårdnadshavare.

ANDT - riktlinjen förtydligar hur skolan tidigt ska förebygga, upptäcka, agera och verka för att sprida aktuell kunskap om ANDT och dess risker. Den innefattar regler, konsekvenser samt stöd och omtanke om våra elever.

Vad säger lagen?

Vår ANDT -riktlinje grundar sig på vad lagen säger om arbetsmiljö, elevernas rätt till trygghet och kunskap, samt användning av tobak, alkohol och droger.

Arbetsmiljölagen

Säger att arbetsmiljön ska vara god och olycksfall förebyggas. Ingen ska till exempel behöva utsättas för passiv rökning, tobakslukt eller klasskamrater som uppträder konstigt på grund av berusning eller abstinens.

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

FN:s barnkonvention

Skolan måste enligt konventionen säkerställa att barn och ungdomar ges goda förutsättningar för hälsa, vilket kan kopplas till texten om arbetsmiljölagen ovan.

Tobakslagen

Rökning är förbjuden i lokaler och utomhusområden som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdomar, dygnet runt, året runt. Lagen säger även att det är förbjudet att sälja tobak till minderåriga eller vid misstanke om att tobaken kommer att föras vidare till minderåriga.

Socialtjänstlagen

Skolan är skyldig att anmäla vidare till socialtjänsten om elev använder eller misstänks använda alkohol, narkotika eller andra droger.

Skollagen

Skolan ska bland annat jobba för att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Narkotikastrafflagen

Det är straffbart att skaffa, förvara, använda och sälja allt som är narkotikaklassat. Detta gäller för alla utbildningar inom grundskola och gymnasieskola.

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Alkohol

Det är förbjudet att förvara och förtära alkoholhaltiga drycker eller uppträda alkoholpåverkad inom våra utbildningars geografiska område eller i verksamheter som sker i vår regi (t ex studieresor).

Narkotika

All hantering och bruk av narkotika är förbjuden. Allt bruk av narkotika, dopingmedel och icke ordinerade medicinska preparat är missbruk.

Receptförskrivna läkemedel

Medicinska preparat som elev ej är förskrivna är inte tillåtet.

Dopningsmedel

All hantering och bruk av dopningsmedel är förbjuden. Allt bruk av dopningsmedel är att betrakta som missbruk.

Tobak

Rökning är förbjuden i och i anslutning till våra lokaler, och i verksamhet som sker i vår regi. Rökförbudet gäller för alla som vistas inom skolans område så som elever, personal, föräldrar, besökare, studerande från vuxenutbildningen osv. Grundskola och gymnasieskola inom Norrtälje kommun har en särskild tobaksriktlinje och handlingsplan som innefattar alla sorters rökprodukter så som e-cigarett, vattenpipa etc.

Tecken som kan tyda på missbruk

Att upptäcka att en elev använder droger handlar om att lägga märke till beteendeförändringar och fysiskt påtagliga tecken. Viktiga tecken som skolan ska uppmärksamma är;

- Skolk, ströfrånvaro
- Försämrade studiemotivation, koncentrationssvårigheter, försämrade prestationsförmåga
- Förändrade attityder och värderingar när det gäller droger
- Byte av kamratkrets, ändrade levnadsvanor
- Svårtillgänglighet i kontakten
- Humörsvängningar, lögn, trötthet

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Det är viktigt att tänka på att dessa tecken också kan ha andra förklaringar.

Skolans aktiviteter i det förebyggande arbetet

- Rektor ansvarar för att all personal har nödvändiga kunskaper om symptom och skadeverkningar beträffande tobak, alkohol, dopningsmedel och narkotika.
- Rektor informerar elever och personal om skolans ANDT - riktlinje vid varje läsårsstart. Vårdnadshavare kan ta del av ANDT - riktlinjen via skolans hemsida.
- Kontinuerlig undervisning om alkohol, narkotika och tobak integreras i olika ämnen för att utveckla elevernas riskmedvetenhet inom området.
- ANDT – information ges bland annat vid de hälsosamtal som alla elever erbjuds av skolsköterskan.
- Elevhälsan kan ge elever stöd i sluta- röka - samtal som sker via regionen eller via samtal med skolsköterska på befintlig skola.
- Sökningar med narkotikahundar kan komma att utföras på skolans område.
- Om det finns drogmisstanke kring en enskild elev kan det påverka elevens möjlighet till att delta i APL – arbetsplatsförlagt lärande.
- Representanter från elevhälsan och skolläring på respektive skola, deltar i kommunens områdesgrupper, där frågor kring ANDT kan avhandlas på strukturell nivå samt deltar i andra samverkansformer med polis, socialtjänst och andra myndigheter.

Handlingsplan kring ANDT

När vi upptäcker att en elev innehar alkohol inom skolans område

- All personal som upptäcker innehav av alkohol, noterar namn, personnummer och klasstillhörighet.
- Eleven lämnar ifrån sig alkoholen till berörd personal. Alkoholen lämnas in på rektorsexpeditionen.
- Rektor ansvarar för att förälder/vårdnadshavare till omyndig elev meddelas.
- Rektor utfärdar skriftlig varning och lämnar en orosanmälan till socialtjänsten.

När vi upptäcker att någon röker på skolgården

- Skolan och skolgården ska vara en rökfri miljö. All personal som upptäcker att en elev bryter mot rökförbudet skall uppmärksamma eleven på det, samt uppmana eleven att avsluta rökningen. Elevens mentor meddelas.
- Omyndig elevs vårdnadshavare informeras av mentor, via mail eller telefon, om att deras ungdom rökt inom skolans område.
- Mentor erbjuder eleven kontakt med skolsköterskan för samtal om hjälp med att sluta röka.

Arbetsordning vid misstanke om droganvändning eller vid konstaterad drogaktivitet

1. Den som misstänker att en elev använder droger kontaktar rektor, skolsköterska eller kurator.
2. Samråd kan här ske med elevhälsan/socialtjänsten (namn på elev ska inte nämnas till socialtjänsten). En överenskommelse görs om att elevens undervisande lärare observerar och noterar skriftligt elevens beteende, frånvarohistorik etc. under 1- 14 dagar. Kom ihåg att begränsa antalet personer som behöver känna till detta. Preliminär tid för orosmöte bokas.
3. Om misstankarna upphör avsluta åtgärden.
4. Vid fortsatt oro/misstanke, planera inför samtal med elev/vårdnadshavare. Rektorn kallar vårdnadshavarna, om eleven är under 18 år, till ett möte med eleven, representanter från elevhälsoteamet, och om skolan ser behov tas en kontakt med socialtjänstens mottagningsenhet. Rektorn berättar för vårdnadshavarna vilka som kommer närvara på mötet och varför skolan känner oro.

Är eleven över 18 år, behöver samtycke om vårdnadshavares närvaro inhämtas från eleven.

Telefonnummer till socialtjänstens mottagningstelefon:

0176 – 710 43

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

5. Om eleven är över 18 år tas kontakt med vårdnadshavare om eleven samtycker till detta. Målsättningen är att hålla mötet skyndsamt, helst inom max 48 timmar efter det vårdnadshavare meddelats. Om det är fler elever inom en grupp som kallas bör detta beaktas då möte bokas. Mötena ska ske skyndsamt och i närtid.

I samband med mötet lämnar skolan en orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med 14 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och en förhandsbedömning påbörjas om utredning enligt SoL ska inledas eller inte.

Under mötet görs en skriftlig överenskommelse om sekretessen mellan skola och socialtjänsten, och i vilka delar den kan brytas.

6. Om oron upphör avsluta åtgärd samt att socialtjänsten avslutar sin förhandsbedömning.
7. Om det visar sig att eleven har narkotika i kroppen vid provtagning så kan anpassad undervisning en kortare period bli aktuell. En handlingsplan upprättas av skolan. Målsättningen är att eleven så snabbt som möjligt ska uppvisa ett prov utan narkotika eller visa på att halterna sjunker och då kan komma tillbaka till ordinarie undervisning. Under den tiden som eleven har anpassad undervisning ska eleven samarbeta med socialtjänsten.
8. I de fall eleven inte kommer till rätta med sitt missbruk och inte följer uppgjord handlingsplan har rektorn möjlighet, med hänsyn till skyddet för andra elever och skolans personal, att stänga av eleven från skolan under högst två veckor enligt 6 kap. 24 § Gymnasieförordningen.
9. Uppföljning och återkoppling mellan vårdnadshavare, skola och socialtjänst sker kontinuerligt om samtycke finns.

Åtgärder vid alkoholpåverkad elev under skoltid

Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska se till att:

1. Informera vårdnadshavare om eleven är omyndig.
2. Eleven omhändertas på ett betryggande sätt.

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

3. Vid stor oro ska alltid kontakt med akutsjukvård konsulteras:
Akutmottagningen i Norrtälje tel: 0176-32 60 21
4. Rektor och elevhälsoteam informeras.
5. Orosanmälan till socialtjänsten

Åtgärder vid drogpåverkad elev under skoltid

Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska se till att:

1. Informera vårdnadshavare om eleven är omyndig.
2. Eleven omhändertas på ett betryggande sätt och avvisas från skolan. Vid stor oro ska alltid kontakt med akutsjukvård konsulteras:
Maria Ungdom, tel 08-123 474 10, Finsens väg 1 S:t Görans sjukhus, 112 81 Stockholm. Webbsida:
<https://www.mariaungdom.se>
3. Rektor och elevhälsoteam informeras.
4. Rektor gör polisanmälan och orosanmälan till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § SoL.

Kontaktuppgifter till polisen:

1. Mia Logård, ungdomspolis tel. 070 – 570 65 54
2. Ann-Christina Sigfridsson, områdespolischef
tel. 076 – 145 16 50
3. Maria Bergsten, chef ungdomsutredarna
tel. 0708 – 95 12 13

Åtgärder vid misstanke om försäljning av droger

1. Rektor och elevhälsoteam kontaktas.
2. Rektor gör polisanmälan och orosanmälan till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § SoL.
3. Vårdnadshavare för omyndig elev informeras omedelbart.
4. Dokumentation i mallen Pronata (journalssystem).
5. Samtliga åtgärder som vidtas enligt denna riktlinje skall dokumenteras.
6. Utvärdering och revidering

Norrtälje kommuns ANDT - riktlinje utvärderas och revideras årligen av centrala elevhälsan i samråd med representant från Trygg i Norrtälje kommun.

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se